

ԵՂԵԿԻՒՄԻՆ ՏԱԿ

(Ըար. տիս Բագմ. 1990 էջ 271)

Է.

ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆ ՄԵՆԱԿՈՐ ԲՆՈՒԹԵԱՆ ՄԷՀ

Ինչո՞ւ այս ճեր խռովքը ովկ կենցաղասէրս ինք, դուք կապուած նիւթին և աշխարհին, ինչո՞ւ այս ճեր ողը յուսալբուած : Ինչո՞ւ բարձրէն կը թռչիք ովկ ունայնամիտ իմաստասէրներ . ի՞նչ է այդ ճեր տքնութիւնը, ի՞նչ կը հաւաքէք ովկ անկուսներ, ովկ փափկութեան սորուններ, իշխոններ : Ինչո՞ւ կը կողպատէք բանաւորներ, իշխոններ : Ինչո՞ւ ասրափած կը դողաք երկուսներ, վատասրաբեր :

Անայնութիւն է խորհուրդը և գործը. ունայն են արտօնաններն ու գիտակրը, գիտութիւնն ու օրէնքը, զրօսանքն ու զրաղանքը, փափաքն ու փափաքիին, բոլոր բոլորը որ Յիսուսի հոգւոյն շունչը չունընին, որ չեն շափուած անոր կշիռով, և ոչ անոր ձեռովով մատնանշուած : Բոլոր գիտութիւնները պէտք է անոր ճշմարտութեան փորձաքարին դրաշին, Անորմէ պէտք է ելլէ կեսանքի և մահուանք վճիռը, երկինք և երկիր թէ միանան, թէ բոլոր մարդկային բռնութիւնները, զիտութիւններն ու ճարտարութիւններն իրար խառնուին շեն կարող ասէց զերջ ուրիշ օրէնք մը ցուցնել քան Աւետարանինը :

Ո՞ն ուրեմն թող երթանք, ովկ ցնորդներով տանջուած գլուխ, թող բնութեան զաղունիքներուն անել բաւկիլները, թող կեսանքին պատահարները, մարմական կիրքիրը, ուր պարապ անել շարշարուելով կուզես ինչեւ հասցնել թէ ինչո՞ւ այս այսպէս եղաւ, ինչո՞ւ այս այնպէս եղաւ : Ի՞նչ են այս գաղտնիքները, ի՞նչ է այս թանձը մթութիւնը :

Ո՞քան նշին է մեր գիտցածը, ո՞քան ահաւոր մեր շգիտցածը : — Մինչեւ երր, ովկ իմ հոգիս, մինչեւ երր այսպէս ունայն տեղ պիտի թափախս խորհուրդներուդ օձապըտոյս բաւկիին մէջ, մինչեւ երր սիրտդ

քու մէջդ պիտի տագնապի, ահա գրեթէ մաշած է, հիւծած է բոլորովին :

Ամէն շշուկի մտիկ կընես, ամէն ձայնի արձագանք կու տաս, հապա ինչո՞ւ չես հարցներ, շես լսեր ամենօրեայ ձայնին որ քու ներսէդ կու գայ, թէ, ի՞նչ կ'ուզես որ երբեք չես զոհանար :

Գէթ անգամ մ'ալ դուն ձայն տուր, կանչէ, թէ «Ճշմարտութիւնը կ'ուզեմ որ գտնեմ և վայելեմ» :

Ահա ճշմարտութեան ձայնը քեզի մօտ է, ահա քովկ է, ահաւասիկ Յիսուս որ կ'ըսէ : «Ես եմ», եթէ զիս՝ ճշմարտութիւնը կը փնտաես հենացուր քեզմէ աշխարհի այդ ունայն խորհուրդները : Ինչո՞ւ համար միշտ շուրջը կը դառնաս . ու կեդրոն չես գար . ինչո՞ւ, ովկ թերահաւատ մարդ լսելու մարմաշն և կրեքրուդ խառնաչփի աղմուկէն կը տարուիս . և ինչպէս դու համարձակեցար տարակուսիլ թէ արդեօք այս երկրիս վրայ կայ երբեք ճշմարտութիւն :

Կարելի՞ն է որ լոյսը ժածկուի, կարելի՞ն է որ ափեղերքը շերիւնայ, եթէ երկինք և երկիր ալ խորասոյ կորսուին ճշմարտութիւնը չի կրնար կը կրնար կորսուիլ :

Որովհետեւ Ես, ճշմարտութիւնս, արուսեակէն ալ առաջ եմ, ես եմ պայծառ աստղը մշտալոյս առաւատին . Ես ի յաւիտենից ամէն սկիզբէ առաջ անսկիզբին հետն էի և եմ . ինչպէս լոյսը լոյսէն բիտած, գետը աղբիրէն : Աստուծյա միտքն եմ, Աստուծյա Որդին, ամեննեւին հաւասար Հօր, և Ես ու իմ Հայր մէկ ենք, Ամէն բան ինծմոլ եղաւ, և առանց ինծի ոչինչ եղաւ : Դարերու և ազգերու այն վարուց փափաքելին զոր կրեան Անսիա կը կոչէ, հեթանոսը

Այինորդ, իմաստասէրը թան, և բոլոր աշխարհ Փրկիչ, այդ ես եմ ահա որ ձեզի հետ խօսիմ, որ զին ժամանակ ամէն կերպով, ամէն օրինակով խօսեցայ ձեր հայրեռուն հետ և ահա գարեր անցնելէն վերջ ես ինքո մարդանարով յայտնապէս խօսեցայ աշխարհի հետ: Վասն զի ես եմ ճանապարհ նըլ-մարտութիւն և կեանք: Ես միայն եմ մարդուն երկրէ երկինք ելլելու ճամբան: Ես եմ դուռը, եթէ մէկը ինձմով մտնէ նա կապրի, կրնայ ելլել ու մտնել և կերպուր գտնել: Թէպէս երկրային գտուր կերպարանիք տակ շափառութուած ես անձուկ՝ զուռ մ'իդայ և նեղ ճանապարհ մը, ասկայն այս դուռն է միայն որ կը տանի դէպ ի յաւետինական կեանքը: Եկէք ետեւէս ասանց տարակութեան, ինպէս կը ոյխարների հովուուի ետեւէն: Որովհետեւ եմ մի քաջ հովիւ եմ, և քաջ հովիւ ես անձը կու տայ իրեն ոյխարներուն փոխարէն: Ես եմ բարի հովիւը... և ես կը ճանչամ իմիներու ու կը ճանչառուիմ իմիներէն, և իմ անձա կու տամ փոխարէն ոչխարներուաւ, Շնիմ ես զեւ ուրիշ ոչխարներ ալ որ այս գարբին մէջը չեն: զանոնք ալ պէտք է հսո թերթէ, ու ճայն լսեն ու ըլլան մէկ հօս մէկ հովիւ:... Իմ ոչխարներս իմ ճայնը կը լսեն, ու ես զանոնք կը ճանչամ, և իմ ետեւէս կու դան ու ես կու տամ իրենց յաւետինական կեանքը, ու յաւետեան պիտի չկրստուին, որովհետեւ ով որ ինձի կու զայ ես զայն շեմ վունտեր: — Ես եմ ճանապարհը: Ես եմ դուռը: Ես եմ քաջ հովիւը: Կայէ մտիր, վագէ ովդ տատամուզ հոգի:

Ճշմարտութիւնն ես եմ և ճշմարիս լոյսը որ կը լուսաւորէ այն ամէն մարդ որ աշխարհ պիտի գայ, աշխարհը մահարեր մեղքով խաւարած է, որ կեանքին վրայ ստուեր կը ձգէ սակայն ինձ խաւարը չի հասնիր: որովհետեւ ես ինքնին լոյս եմ աշխարհի: Ով որ իմ ետեւէս կու գայ նա խաւարը չ'երթար, այլ կեանքի լոյսը կ'ունենայ:... Ալպա եթէ մէկը զիչեր ժամանակ երթայ նա վար կ'ինայ, որովհետեւ իրեն հետ լոյս չունի: Հատ խախուտ է մարդկային կեանքի ճանապարհը ու շատ համառու ապրումի

տեռողութիւնը: Դեռ քիչ ժամանակ ալ լոյսը ձեզ հետ է, գանիք քանի լոյս ունիք ձեզ հետ, մի գուցէ ձեզ խաւարն հանի, որովհետեւ ով որ մութին մէջէն կը քալէ չի զիտեր թէ ուր կ'երթայ:... Ես եկայ աշխարհի լոյս տալու որպէս զի ով որ ինձ հաւատայ խաւարին մէջ չմնայ: Մարդկային հանճարի բոլոր ճիգերը բաւական չեն ճշլարտութեան փոքրիկ կանթեղ մ'ալ վառել, եթէ վերէն կայծ մը շիյնայ իրենց մէջ: Նոյնինքն մարդարէներու օրէնսդէտներու րովանդակ դիտութիւններն ալ աստղերու պէս թակացած կը նուազին երր կը ծագէ արեգակը աւետարանի ընդմէջէն: որովհետեւ օրէնքները Մովսէսի ձեռքով տրուեցան բայց շնորհըն ու ճշմարտութիւնը Յիսուսի Գրիտասուի միջոցով եղան: Ես թէ՝ Ես արդէն ատոր մէջ ծնած եմ և ատով եկած աշխարհու, ով որ ճշմարտութեան որդի է կը լս իմ ձայնիս: Մօտեցէք ինձ, ով իմաւածած մուքեր ու լոյս առէք որպէս զի ամօթով շնմաք: — Ես եմ ճշմարտութիւնը, Ես եմ աշխարհի լոյսը:... Լուսաւորուէ ովդ տառեւրամած հոգի, ճանչցիք քու վախճանդ, հայէ՝ Երթալիք ճամբարդ և գնա փութով: Ես եմ կեանքը: Այն կեանքը որ յաւետինից էր, կեանքը որ սկիզբն տուաւ ամէն բանի և որուն մասնակից ըրի մարդը, արարագործենով զայն իմ պատկերին նման ու տալով շունչ անմահութեան: Աստուած չէ ստեղծած մահը, այլ ստատային խարէութեամբը մահը ծնաւ աշխարհին մէջ, ու թագաւորեց Ագամէն մինչեւ անոր բիւրաւոր սերանդները, բայց Ես եկայ որ մարդիկ վերստին անմահութիւն ունենան, ոչ այնպէս հաղարաւոր վտանգներով լեցուն ինչպէս էր հին ժամանակ: այլ եւս աւելի ամրապնդած յաւով, վերափոխուելու երանական աշխարհները, հոգիին խական անմահութիւնը:

Ոչ, ես շխափանեցի անգամ մը պարտադըրուած մարդուս երկրաւոր մահը, այլ փոխարէն տանջակից աշխատութիւններուն տուի երեկոյեան խաղաղ քուն մը որ աշքերը բանայ շողակաթի գեղազուարձ առաւում մը:

Ես ինքս ալ մահուան փորձէն անցայ, իրազէս և ոչ առերեւոյթ, ես որ անմահ էի իմ ընութեանս էտ.թեամբը, քու մաշկանացու ընութեամբ մեռայ ու զագաղի մէջ գըրուեցաւ ես որ էի և եմ յարութիւն կենաք: Ինձ հաւատացողը թէպէտ կը մեռնի, բայց պիտի ապրի, և այն որ իր մէջ կեանք ունի և ինձ կը հաւատայ, նա յափտան պիտի չմեռնի:

Ո՞վ թշուար մարդ, մի սարսափիր այլ եւս մահէն, որովհետեւ անոր նիրանները ես փշած եմ, անոր խածուածքը համրոյր մ'է արդարներուն համար: Խոնարհեցնո՞ր գուսիդ, խաչէն կախուած եմ զիւխի գէմ զիմացը, և այնպէս յետին չունչդ տուր:

Ա՛հ, մի դղար գերեզմանէն, գու զայն արդէն ամէն քայլափոխիդ կը կոփես: զիս ալ դրին մութ ու խաւար փոսին մէջ, ու կարծեցին զիս իրեւ յափտենապէս զըրուածներէն մէկը: բայց ես մահարեր հողին տակը մանելով՝ ինչպէս ցորենի մերկ ու մինակ հասիկ մը, վերստին կենդանացայ ու կեանք տուրի հասկեր ու հասկեր զարերու սկիզբէն բիրաւոր մեռածներուն: Այս օրէն ահճ ես կենդանի եմ, և գուք ալ ինձ հետ կենդանի պիտի ըլլաք:

Այն հոգին որ կը թողու այս աշխարհը նա վերասին կը դառնայ գէպ ի արարշագործոն իւր Աստուած՝ վայելերու համար կենդանարար ազրիւրէն: — Ես եմ կեանքը: Հաւատան ինձ, ով մարմահական կրթերով վիրաւորուած հոգի, և այսօր իսկ կարող ես իմ հետո արքայութեան մէջ լինել:

Դեռ մի քիչ ժամանակ ալ պէտք է որ գու թափախ այս երկրաւոր կեանքի մէջ: և արպէս զի այդ համառօտ նամրուդ վրայ գուն շինաս, շվանագուխ, եկուր որ քեզ պատրաստած եմ հաց և իմ զօրութեամբ բիեցուցած կենդանարար ազրիւր մը լորիք: Անոնք որ անհմահութեան սահմանուած են պէտք է որ անհմահական կերակուր ուտեն: և ես ինքզինքս հրաշալի գոյացափոխու-

թեամբ տոփի ձեզ զարմանալի կերակուր: «Ալքէ կիրայլը այս է մարինն իմ... Ալքէք ի դմաննէս աւելներին, զի այդ է արինն իմ»: Ճաշակեցէք ու տեսէք թէ ես ո՞րքան քաղցր եմ: Ես եմ կենսատու հացը, ով որ ինձ կու զայ նա շ'անօթենար, և ով որ ինձ կը հաւատայ ոչ երբեք պիտի ժարաւանայ: Ես եմ կենսատու հացը որ երկնքէն է իլած: Այն որ այս հացէն կ'տոտ նա յափտեանս պիտի ապրի, և այն հացը որ ես պիտի տամ իմ մարմինս է, զոր ես պիտի տամ աշխարհս փրկութեան համար... Այն որ իմ մարմինս կ'ուտէ, այն որ իմ արինն կ'ըմպէ նա յափտենական կեանքին պիտի արժանանայ, և ես զայն պիտի յարուցանեմ վերըն օրու...»

Ո՞վ մարդկային հոգի, ով Աստուծոյ պատկեր, ոչ թէ ներկերուն ստուերներով նկարաւած ինչպէս տախտակի կամ վատի վըրայ, այլ իրական, կենդանի հոգեւոր, ինչն չոյզպէս կը զանդաղիս, վագէ, միացիր, խանուուէ քու նախապետիդ հետ, և կեցիր մացիր անոր հետ, ինչպէս զոյն մը անոր ներկերէն, ինչպէտ ճառագայթ մը անոր չողերէն, կամ ինչպէս ինքն բաւ ճիշդ մը որթատունկէն: Ես եմ ըստ ճշմարիս որթատունկը և գուք ճիզն էք, այն որ իմ քրաս կեցած է ես զայն վեր բռնած եմ նա պիտի տայ շատ տառա պառուզ, որովհետեւ առանց ինծի բան մը չէք կրնար ընելու... Եթէ իմ վրաս հաստատուն մաք և իմ խօսքերս ընդունիք, ինչ որ կ'ուզէք ինդրեցէք և պիտի տառնաց:

Կը լսե՞ս, ով մարդ, գուն որ կը փափաքիս բարիին, ճշմարտին, գեղցկին յաւիտենականին, լսէ թէ ինչ կը խօսի քեզ հետ թիսոււ: Ես եմ միայն սրտի ծովը տեղնողը, ես եմ հոգիին հանգիստը: Ես Ա և Օ. ըսկիզբն ու վախճանը, առաջինն ու վերջինը:

(Ծարութակնելի)

Հ. Դ. ԱԼԻՇԱՆ

(Թրգմ. Հ. Վ. ՅԱՎԱՀԱՆԵՍԻԱՆ)